

Introducere – Capitolul 7: Dreptul proprietății intelectuale

Conform Raportului Comisiei Europene din 2025, Republica Moldova are un nivel moderat de pregătire în domeniul drepturilor de proprietate intelectuală (DPI). S-au înregistrat unele progrese, în special, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI) a continuat să îmbunătățească cooperarea cu Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO) și a avut anumite evoluții în domeniul dreptului de autor.

Totuși, Comisia Europeană reiterează recomandările din anul precedent, subliniind necesitatea adoptării legislației pentru îmbunătățirea respectării drepturilor de PI; consolidării sistemului de gestiune colectivă a drepturilor, pentru a asigura plata corespunzătoare a remunerațiilor; și sporirii capacităților administrative și instituționale ale AGEPI, precum și continuării cooperării cu EUIPO pentru alinierea deplină la acquis-ul european.

Capitolul 7 al acquis-ului Uniunii Europene, dedicat dreptului proprietății intelectuale, reprezintă un domeniu esențial în procesul de aderare al Republicii Moldova la Uniunea Europeană. Acest capitol stabilește cerințe privind protecția DPI, inclusiv a drepturilor de autor și a drepturilor conexe, a mărcilor, invențiilor, soiurilor de plante, desenelor și modelelor industriale, indicațiilor geografice, denumirilor de origine, specialităților tradiționale garantate, precum și a topografiilor produselor semiconductoare. De asemenea, include măsuri pentru combaterea contrafacerii și pirateriei, garantând respectarea drepturilor de proprietate intelectuală.

Obiectivul principal al acestui capitol este asigurarea unui cadru juridic armonizat și eficient care să protejeze inovațiile și creațiile intelectuale, stimulând astfel investițiile și competitivitatea economică. Acest lucru presupune transpunerea și implementarea integrală a legislației europene relevante în legislația națională, precum și consolidarea capacităților instituționale ale autorităților publice responsabile de aplicarea acestor norme.

În cazul Republicii Moldova, procesul de aliniere la acquis-ul UE în domeniul proprietății intelectuale a fost inițiat prin adoptarea unui cadru legislativ modern, axat pe protejarea eficientă a drepturilor de proprietate intelectuală. Cu toate acestea, sunt necesare eforturi suplimentare pentru transpunerea completă a reglementărilor europene și pentru asigurarea aplicării acestora.

Capacitatea administrativă are un rol esențial în implementarea acestui capitol. AGEPI este instituția responsabilă pentru promovarea și realizarea activităților în domeniul protecției juridice a proprietății intelectuale în Republica Moldova, privind drepturile de proprietate industrială, dreptul de autor și drepturile conexe. Totodată, AGEPI coordonează grupul de lucru nr. 7 „Dreptul proprietății intelectuale”.

Grupul de lucru nr. 7 include specialiști din cadrul AGEPI și reprezentanți ai altor autorități publice cu atribuții în asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală, precum Serviciul Vamal, Inspectoratul General al Poliției, Procuraturii generale, inclusiv ai unor instituții care au competențe specifice în anumite sectoare, cum ar fi Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Culturii, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, dar și reprezentanți ai societății civile și ONG, inclusiv reprezentanți ai OGC-urilor și utilizatorilor drepturilor de PI.

Totuși, având în vedere natura specifică a domeniului proprietății intelectuale, gestionat în principal de AGEPI, responsabilitatea transpunerii și implementării acquis-ului european

relevant revine, în principal, reprezentanților AGEPI, care sunt membri ai grupului de lucru. Reprezentanții celorlalte autorități publice sunt consultați și implicați atunci când este necesar, în special pentru furnizarea de informații sau întocmirea de rapoarte care intră în competența funcțională a acestora.

Trebuie menționat că, începând cu 1 ianuarie 2026, AGEPI va fi în subordinea Ministerului Justiției, fapt care va determina preluarea de către acest minister a atribuțiilor de promovare a proiectelor de acte normative în domeniul PI. Astfel, aceste modificări vor genera etape suplimentare (coordonarea prealabilă cu Ministerul Justiției și transmiterea proiectelor de acte normative pentru promovarea lor ulterioară).

Planurile de viitor includ armonizarea totală a legislației naționale cu directivele și regulamentele europene. De asemenea, va fi implementat un plan național de acțiuni în domeniul respectării drepturilor de proprietate intelectuală, menit să consolideze eforturile în lupta împotriva contrafacerii și pirateriei.

Totodată, se preconizează și consolidarea capacităților administrative ale AGEPI prin instruirea personalului în vederea desfășurării activităților de creștere a gradului de cunoaștere a drepturilor de proprietate intelectuală în rândul autorităților publice implicate în asigurarea respectării DPI.

Conform angajamentelor asumate în procesul de aderare, Republica Moldova își propune să finalizeze transpunerea acquis-ului UE în acest domeniu până la sfârșitul anului 2026, urmând ca perioada 2027-2029 să fie dedicată implementării acestuia, consolidării instituționale, precum și monitorizării progresului.

Alinierea completă la acquis-ul UE în domeniul proprietății intelectuale va permite Republicii Moldova să participe activ la piața unică europeană, să protejeze mai bine inovațiile și creațiile naționale și să contribuie la dezvoltarea unui mediu de afaceri sigur și competitiv. Acest proces va facilita, de asemenea, accesul la resurse și tehnologii avansate, stimulând astfel dezvoltarea economică durabilă și integrarea europeană.

Nivelul de transpunere a actelor UE din capitolul 7

31998L0044	32015L2436	31987L0054**	32002R0006	32019L0790	32004L0048	31996R1610	31994R2100
52016XC1108(01)	32017R1001	32012L0028	32009R0469	32001L0029	31993L0083	32019R0933	32021R0384
32016L0943	32006L0115	31996L0009	32017L1564	32019L0789	32014L0026	32006L0116	31995R1768
31996R2470	32006R0816	32021R1873	32024R1143	32023R2411*	32024L2823	32017R1563	32024R2822

verde - (transpus total), **galben** (transpus parțial), **alb** (netranspus/neinițiat)

**act transpus parțial în Proiectul legii privind indicațiile geografice, specialitățile tradiționale garantate și mențiunile facultative de calitate, transmis Comisiei Europene pentru consultări.*

***act transpus integral în Proiectul legii privind topografiile produselor semiconductoare, transmis Comisiei Europene pentru consultări.*

Blocul - 1. Dreptul de autor și drepturile conexe

1. Prezentarea generală a situației

Protecția dreptului de autor și a drepturilor conexe este esențială pentru promovarea creativității, inovației și pentru stimularea industriei culturale și creative. Republica Moldova urmărește alinierea legislației naționale la standardele Uniunii Europene pentru protejarea operelor literare, artistice, muzicale, audiovizuale, programelor de calculator și altor forme de creație intelectuală.

- În prezent, Republica Moldova dispune de un cadru legal de bază care reglementează acest domeniu, însă sunt necesare îmbunătățiri pentru a asigura conformitatea deplină cu acquis-ul UE. Actualele reglementări vizează protecția dreptului de autor și a drepturilor conexe, gestiunea acestor drepturi, precum și mecanismele de asigurare aplicabile în cazul încălcării dreptului de autor și a drepturilor conexe. Totuși, este necesară întreprinderea unor măsuri suplimentare orientate spre consolidarea sistemului de gestiune colectivă, în vederea asigurării unei administrări eficiente și a unei remunerări echitabile a titularilor de drepturi.

1.1. Cadrul legislativ

Republica Moldova a adoptat Legea nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe (în continuare, Legea nr. 230/2022), care reglementează protecția operelor originale și a drepturilor aferente. Totuși, este necesară armonizarea totală a acestei legi cu Directiva (UE) 2019/790 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind dreptul de autor și drepturile conexe pe piața unică digitală și de modificare a Directivelor 96/9CE și 2001/29/CE, Directiva 2001/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2001 privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională, precum și cu alte reglementări europene relevante.

Pe lângă legislația de bază, sunt necesare măsuri suplimentare pentru protejarea dreptului de autor în mediul digital, inclusiv stabilirea unor norme clare privind distribuția conținutului digital, licențierea operelor protejate și gestiunea colectivă a dreptului de autor și a drepturilor conexe.

1.2. Cadrul administrativ

Instituția responsabilă pentru implementarea legislației în acest domeniu este AGEPI. De asemenea, în Republica Moldova activează 6 organizații de gestiune colectivă (OGC)

avizate de către AGEPI, care joacă un rol esențial în colectarea, repartizarea și achitarea remunerațiilor datorate autorilor și titularilor de drepturi. Aceste organizații sunt responsabile pentru gestionarea categoriilor de drepturi și a tipurilor de opere în diferite sectoare creative, precum și de colectarea, repartizarea și achitarea remunerațiilor de autor cu regularitate, diligență și în mod transparent.

În sprijinul gestionării eficiente, a fost creată, de către 3 din cele 6 OGC-uri avizate, structura comună de colectare CLAD (Asociația Obștească “Structura Comună de Colectare Licențiere și Autorizare a Drepturilor”), care eficientizează procesul de colectare a remunerațiilor, oferind transparență și eficiență în gestionarea drepturilor.

Se preconizează consolidarea capacităților AGEPI și ale OGC-urilor prin instruirea personalului, dezvoltarea unor sisteme informatice avansate pentru a asigura transparența colectării, repartizării și achitării remunerațiilor de autor, precum și prin sporirea cooperării cu instituțiile internaționale din domeniu.

2. Planuri de viitor

2.1. Planuri legislative

Pentru a asigura conformitatea deplină cu acquis-ul UE, Republica Moldova intenționează să adopte amendamente la Legea nr. 230/2022 .

Astfel, modificarea Legii nr. 230/2022 va avea drept scop transpunerea actelor europene, după cum urmează:

- Directiva 93/83/CEE a Consiliului din 27 septembrie 1993 privind coordonarea anumitor norme referitoare la dreptul de autor și drepturile conexe aplicabile difuzării de programe prin satelit și retransmisiei prin cablu;
- Directiva 2001/29/CE a Parlamentului și a Consiliului din 22 mai 2001 privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională;
- Directiva 2006/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind dreptul de închiriere și de împrumut și anumite drepturi conexe dreptului de autor în domeniul proprietății intelectuale;
- Directiva 2006/116/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind durata protecției a dreptului de autor și a anumitor drepturi conexe;
- Directiva (UE) 2019/789 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 de stabilire a normelor privind exercitarea dreptului de autor și a drepturilor conexe, aplicabile anumitor transmisii online ale organismelor de radiodifuziune și anumitor retransmisii ale programelor de televiziune și radio și de modificare a Directivei 93/83/CEE a Consiliului;

- Directiva (UE) 2019/790 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind dreptul de autor și drepturile conexe pe piața unică digitală și de modificare a Directivelor 96/9/CE și 2001/29/CE;
- Directiva 96/9/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 1996 privind protecția juridică a bazelor de date;
- Directiva 2012/28/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind anumite utilizări permise ale operelor orfane;
- Directiva (UE) 2017/1564 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 septembrie 2017 privind anumite utilizări permise ale anumitor opere și ale altor obiecte ale protecției prin drept de autor și drepturi conexe în beneficiul persoanelor nevăzătoare, cu deficiențe de vedere sau cu dificultăți de citire a materialelor imprimate și de modificare a Directivei 2001/29/CE privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională;
- Regulamentul (UE) 2017/1563 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 septembrie 2017 privind schimbul transfrontalier între Uniune și țările terțe de exemplare în format accesibil ale anumitor opere și ale altor obiecte ale protecției prin drept de autor și drepturi conexe în beneficiul persoanelor nevăzătoare, cu deficiențe de vedere sau cu dificultăți de citire a materialelor imprimate;
- Directiva 2014/26/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind gestiunea colectivă a drepturilor de autor și a drepturilor conexe și acordarea de licențe multiteritoriale pentru drepturile asupra operelor muzicale pentru utilizare online pe piața internă.

2.2. *Implementarea acquis-ului UE și consolidarea capacităților administrative*

Pentru implementarea acquis-ului UE, consolidarea capacităților administrative în domeniul dreptului de autor și a drepturilor conexe, și îmbunătățirea sistemului de gestiune colectivă a drepturilor, pentru a asigura remunerarea corespunzătoare a titularilor Republica Moldova va întreprinde următoarele măsuri:

1. Digitalizarea și modernizarea serviciilor în domeniul protecției juridice a proprietății intelectuale, inclusiv în domeniul protecției juridice a dreptului de autor și a drepturilor conexe (2025-2027);
2. Consolidarea capacității instituționale și operaționale a organizațiilor de gestiune colectivă (OGC) prin dezvoltarea competențelor profesionale (colectarea și distribuirea remunerației) și digitalizarea proceselor de management colectiv al drepturilor.
3. Facilitarea dialogului între OGC-uri și utilizatorii drepturilor prin intermediul AGEPI cu scopul de a îmbunătăți metodologia de calcul și negociere a remunerațiilor.
4. Desfășurarea unei Campanii naționale de informare și sensibilizare privind noul cadru normativ al drepturilor de autor și al gestiunii colective pentru radiodifuzori, operatori

de cablu, instituții culturale, biblioteci, universități și publicul larg, privind aplicarea corectă a cadrului legislativ și obligațiile de plată a remunerațiilor.

5. Aprobarea listei cu sursele de căutare diligentă stabilite în urma consultărilor cu titularii de drepturi și utilizatorii, precum și instruirea personalului organizațiilor îndreptățite să utilizeze opere orfane privind efectuarea căutărilor diligente și obligațiile de evidență a acestora.
6. Instituirea unui sistem (liste) pentru evidența entităților autorizate să desfășoare activitățile prevăzute la articolul 58 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe.

3. Aspecte financiare (estimarea costurilor)

În rezultatul estimării costurilor necesare pentru modificarea Legii nr. 230/2022, sursele financiare acoperite din bugetul de stat constituie 208 mii lei (se referă la anexa A).

În rezultatul estimării costurilor necesare pentru implementarea acquis-ului UE și consolidarea capacităților administrative, sursele financiare acoperite din bugetul de stat constituie 1006 mii lei (se referă la anexa B), din care din bugetul de stat 526 mii lei și suportul proiectelor de asistență tehnică – 480 mii lei.

Blocul - 2. Drepturile de proprietate industrială și asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală

1. Prezentarea generală a situației

Drepturile de proprietate industrială includ drepturile ce reies din protecția invențiilor, topografiilor produselor semiconductoare, soiurilor de plante, mărcilor, desenelor și modelelor industriale, indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate etc. Acestea dețin un rol esențial în promovarea inovației, protejarea investițiilor și stimularea competitivității economice. Republica Moldova își propune alinierea legislației naționale la acquis-ul UE pentru a consolida respectarea acestor drepturi.

În prezent, Republica Moldova dispune de un cadru legislativ care reglementează domeniul proprietății industriale, însă sunt necesare ajustări pentru conformitatea deplină cu standardele europene. Printre principalele provocări sunt armonizarea legislației, consolidarea capacităților administrative și implementarea mecanismelor eficiente de asigurare a respectării drepturilor de proprietate intelectuală.

1.1. Cadrul legislativ

Republica Moldova dispune de un cadru legislativ modern și bine structurat pentru protecția drepturilor de proprietate industrială. Acesta a fost dezvoltat continuu în conformitate cu standardele internaționale și europene, reflectând angajamentul țării de a asigura un nivel înalt de protecție și aplicare a drepturilor de proprietate intelectuală.

Înregistrarea mărcilor pe teritoriul Republicii Moldova, precum și drepturile conferite de înregistrarea acestora este reglementată, în prezent, de Legea nr. 38/2008 privind protecția mărcilor (în vigoare până în aprilie 2027) și Hotărârea Guvernului nr. 488/2009 cu privire la aprobarea Regulamentului privind procedura de depunere, examinare și înregistrare a mărcilor.

În anul 2024, în scopul asigurării corespunderii sistemului național de protecție a mărcilor celui european și compatibilității cadrului normativ național cu prevederile actelor UE, a fost adoptată Legea nr. 25/2024 privind mărcile, care va intra în vigoare în anul 2027.

Protecția desenelor și modelelor industriale este reglementată de Legea nr. 161/2007 privind protecția desenelor și modelelor industriale și Hotărârea Guvernului nr. 1496/2008 pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de depunere, examinare și înregistrare a desenelor și modelelor industriale. Aceste acte legislative sunt parțial armonizate cu Directiva 98/71/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 1998 privind protecția juridică a desenelor și modelelor industriale și Regulamentul (CE) nr. 6/2002 al Consiliului din 12 decembrie 2001 privind desenele sau modelele industriale comunitare. Pentru anul 2026 este planificată transpunerea completă a Directivei (UE) 2024/2823 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2024 privind protecția juridică a desenelor și modelelor industriale (reformare) (Text cu relevanță pentru SEE) și Regulamentului (CE) nr. 6/2002 menționat supra, asigurându-se astfel un cadru normativ complet, conform celui european, pentru înregistrarea și protecția desenelor și modelelor industriale.

Cu referire la invenții, menționăm că actele normative care reglementează protecția acestora sunt Legea nr. 50/2008 privind protecția invențiilor și Hotărârea Guvernului nr. 528/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de depunere și examinare a cererii de brevet de invenție și de eliberare a brevetului. La data de 13.06.2025 a fost adoptată Legea nr. 135/2025 pentru modificarea Legii nr. 50/2008 privind protecția invențiilor în vederea asigurării cadrului normativ necesar implementării Convenției privind eliberarea brevetelor europene, adoptată la Munchen la 5 octombrie 1973, în contextul intenției Republicii Moldova de aderare la convenția menționată; transpunerii Directivei (CE) nr. 48/2004 a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală și a Regulamentului (CE) nr. 816/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 mai 2006 privind acordarea de licențe obligatorii pentru brevetele referitoare la fabricarea produselor farmaceutice destinate exportului în țări cu probleme de sănătate publică; precum a transpunerii parțiale a Directivei 98/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 iulie 1998 privind protecția juridică a invențiilor biotehnologice, Regulamentului (CE) nr. 1610/96 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 1996 privind crearea unui certificat suplimentar de protecție pentru produsele fitosanitare; Regulamentului (CE) nr. 469/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 6 mai 2009 privind certificatul suplimentar de protecție pentru medicamente, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (UE) 2019/933 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2019 până în 2026.

Protecția topografiilor circuitelor integrate este reglementată de Legea nr. 655/1999 privind protecția topografiilor circuitelor integrate, care asigură un cadru normativ armonizat parțial cu Directiva (CE) nr. 87/54 privind protecția juridică a topografiilor produselor din materiale semiconductoare. Proiectul noului act normativ, Legea privind topografiile produselor semiconductoare, care va transpune integral directiva menționată și va consolida protecția acestor obiecte de proprietate intelectuală, a fost elaborat, a parcurs procedurile de avizare și expertizare și a fost evaluat de către Comisia Europeană, care a formulat o recomandare și a menționat că proiectul de lege propus este în conformitate cu Directiva 2004/48/CE privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală. Recomandarea Comisiei Europene vizează dreptul la protecție asupra unei topografii a unui produs semiconductor și a fost deplin integrată în versiunea definitivă a proiectului de lege.

Protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate este reglementată de Legea nr. 66/2008 privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate și Hotărârea Guvernului nr. 610/2010 pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de depunere, examinare și înregistrare a indicațiilor geografice, a denumirilor de origine și a specialităților tradiționale garantate.

Proiectul noului act normativ, Legea privind indicațiile geografice, specialitățile tradiționale garantate și mențiunile facultative de calitate, care va transpune prevederile Directivei 2004/48/CE privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală, Regulamentului (UE) 2023/2411 al Parlamentului European și al Consiliului privind protecția indicațiilor geografice pentru produsele artisanale și industriale, precum și a Regulamentului (UE) 2024/1143 privind indicațiile geografice pentru vin, băuturi spirtoase și produse agricole, specialitățile tradiționale garantate și mențiunile facultative de calitate, a fost elaborat, a parcurs procedurile de avizare și expertizare și a fost transmis Comisiei Europene pentru consultări.

Protecția soiurilor de plante este reglementată de Legea nr. 39/2008 privind protecția soiurilor de plante și Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 295 din 16.04.2009 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile de depunere și examinare a cererii, de acordare și de menținere în vigoare a brevetului pentru soi de plantă. Aceste acte legislative sunt parțial armonizate cu Regulamentul (CE) nr. 2100/94 al Consiliului din 27 iulie 1994 de instituire a unui sistem de protecție comunitară a soiurilor de plante, Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/384 al Comisiei din 3 martie 2021 privind eligibilitatea denumirilor soiurilor de plante agricole și de legume și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 637/2009, Regulamentul (CE) Nr. 1768/95 al Comisiei din 24 iulie 1995 de stabilire a normelor de aplicare a derogării prevăzute la articolul 14 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 2100/94 al Consiliului de instituire a unui regim de protecție comunitară a soiurilor de plante și Directiva 2004/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală. Legislația națională nu este armonizată cu Regulamentul (UE) 2021/1873 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 octombrie 2021 privind prelungirea duratei protecției comunitare a soiurilor de plante pentru soiurile speciei *Asparagus officinalis* L. și ale grupurilor de specii plante cu bulbi, plante lemnoase cu fructe mici și plante lemnoase ornamentale. Transpunerea completă a acestor acte este

planificată pentru anul 2026, asigurându-se astfel un cadru normativ complet, conform celui european, pentru protecția juridică a soiurilor de plante.

Astfel, cadrul legislativ al Republicii Moldova reflectă un angajament clar pentru alinierea la standardele europene și internaționale, dezvoltând un sistem clar, robust și eficient de protecție a proprietății industriale.

1.2. Cadrul administrativ

AGEPI reprezintă autoritatea națională în domeniul protecției proprietății intelectuale, având un rol central în aplicarea legislației și promovarea respectării drepturilor de proprietate industrială. AGEPI este responsabilă de examinarea cererilor din domeniul proprietății intelectuale, acordarea titlurilor de protecție privind invențiile, soiurile de plante, topografiile produselor semiconductoare, mărcile, desenele și modelele industriale, indicațiile geografice, denumirile de origine și specialitățile tradiționale garantate. De asemenea, AGEPI gestionează Registrele naționale și bazele de date în domeniul proprietății intelectuale, asigurând accesibilitatea și transparența informațiilor.

Un alt rol important al AGEPI este acela de a oferi consultanță și suport titularilor de drepturi. Instituția organizează și desfășoară campanii de informare și educare publică, contribuind astfel la creșterea gradului de conștientizare privind importanța protecției și respectării drepturilor de proprietate intelectuală.

AGEPI colaborează cu alte instituții naționale, precum Serviciul Vamal, Inspectoratul General al Poliției, Procuratura Generală și altele, pentru a combate fenomenele de contrafacere și piraterie.

În vederea modernizării și digitalizării proceselor administrative, AGEPI implementează soluții IT avansate, precum platforme online pentru depunerea electronică a cererilor și sisteme informatice pentru gestionarea eficientă a datelor. Totodată, instituția participă la proiecte internaționale, consolidând cooperarea cu organizațiile europene și internaționale de profil.

2. Planuri de viitor

2.1. Planuri legislative

Pentru a asigura alinierea completă la acquis-ul UE, Republica Moldova intenționează să adopte și să implementeze următoarele măsuri legislative:

- Adoptarea Legii privind topografiile produselor semiconductoare, pentru a transpune total Directiva Consiliului 87/54/CEE și Directiva 2004/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală.
- Armonizarea completă a legislației privind desenele și modelele industriale pentru a transpune total prevederile Directivei 2004/48/CE, Directivei (UE) 2024/2823 și Regulamentului (CE) nr. 6/2002.

- Armonizarea completă a legislației privind indicațiile geografice, denumirile de origine și specialitățile tradiționale garantate cu Directiva 2004/48/CE, Regulamentul (UE) 2023/2411 și Regulamentul (UE) 2024/1143.
- Adoptarea Regulamentului privind procedura de depunere, examinare și înregistrare a mărcilor.
- Modificarea Hotărârii de Guvern nr. 528/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de depunere și examinare a cererii de brevet de invenție și de eliberare a brevetului, pentru a transpune total prevederile Regulamentului (CE) 469/2009, Regulamentului (UE) 2019/933 și Regulamentului (CE) 1610/96.

2.2. *Implementarea acquis-ului și consolidarea capacităților administrative*

Pentru implementarea acquis-ului UE, consolidarea capacităților administrative în domeniul proprietății industriale și asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală, Republica Moldova va întreprinde următoarele măsuri:

1. Digitalizarea și modernizarea serviciilor în domeniul protecției juridice a proprietății intelectuale, inclusiv în domeniul proprietății industriale (2025-2027);
2. Implementarea Planului Național de Acțiuni pentru asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală;
3. Crearea unei subdiviziuni în cadrul AGEPI responsabile de cooperarea pentru respectarea drepturilor de proprietate intelectuală;
4. Consolidarea capacității instituționale a Observatorului respectării drepturilor de proprietate intelectuală prin extinderea membrilor Observatorului;
5. Îmbunătățirea mecanismului de colectare și analiză a datelor privind aplicarea drepturilor de PI și armonizarea indicatorilor statistici cu practicile EUIPO și Eurostat;
6. Elaborarea și implementarea unui program de formare în domeniul proprietății intelectuale pentru judecători, procurori, și alte persoane din sectorul justiției;
7. Consolidarea capacităților instituționale ale instituțiilor cu responsabilități în domeniul asigurării respectării drepturilor de PI;
8. Elaborarea unor recomandări privind evaluarea prejudiciilor cauzate de încălcarea drepturilor de PI;
9. Semnarea unui Memorandum de Înțelegere dintre AGEPI și EUIPO;
10. Digitalizarea și modernizarea serviciilor în domeniul protecției juridice a proprietății intelectuale;
11. Instruirea personalului AGEPI, mandatarilor autorizați și alți specialiști în domeniul PI privind aplicarea prevederilor din actele UE transpuse (în domeniul mărcilor, desenelor, brevetelor de invenție, soiurilor de plante, topografiilor produselor semiconductoare, secretelor comerciale);
12. Alinierea procedurilor AGEPI la standardele EUIPO și implementarea practicilor comune EUIPN;
13. Instituirea și funcționalizarea Comisiei de anulări și decăderi;
14. Instituirea sistemului de verificare a conformității produselor cu indicații geografice protejate cu caietele de sarcini (produse agricole, inclusiv produse alimentare, produse artizanale și industriale);
15. Creșterea nivelului de informare și conștientizare privind sistemul de protecție a secretelor comerciale;
16. Aderarea la Convenția Europeană de Brevete (CBE);
17. Integrarea în Organizația Europeană de Brevete (OEB);

Realizarea unui Studiu de fezabilitate privind aderarea Republicii Moldova la Sistemul Brevetului Unitar.

3. Aspecte financiare (estimarea costurilor)

În rezultatul estimării costurilor necesare pentru modificarea legislației naționale relevante în domeniu, sursele financiare acoperite din bugetul de stat constituie 1,623 mii lei (se referă la anexa A).

În rezultatul estimării costurilor necesare pentru implementarea acquis-ului UE și consolidarea capacităților administrative, sursele financiare necesare ajung la 19557 mii lei din care acoperite din bugetul de stat constituie 5797mii lei, iar 13760 mii lei vor fi parțial acoperite de către Proiectul UE ”Consolidarea drepturilor de proprietate intelectuală în Moldova și Ucraina” (EU4IP), Proiectul “Swiss Partnership Moldova”, Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale, Organiza’ia Europeană de Breveteși Oficiul Uniunii Europene de Proprietate Intelectuală (EUIPO) (se referă la anexa B).